

Становище

Върху дисертационния труд

„Проучване на избрани семейства от разред Polypodiales (клас Polypodiopsida) в българската флора“

За придобиване на образователна и научна степен „доктор“

Област на висше образование: **4.** Природни науки, математика и информатика

Професионално направление: **4.3.** „Биологически науки“

Научна специалност: Ботаника **01.06.03**

Дисертант: Даниела Любомирова Иванова

Докторант на самостоятелна подготовка

Секция Флора и растителност, Отдел растително и гъбно разнообразие, ИБЕИ, БАН, София

Становище от: Проф. Екатерина Кръстева Кожухарова, дби

Катедра Фармакогнозия и ботаника

Фармацевтичен Факултет, МУ – София

Член на научното жури, определено със заповед на директора на ИБЕИ-БАН № 93 / 03.11.2021

Представеният за защита дисертационен труд е съобразен с изискванията на ИБЕИ, БАН, София за оформяне на дисертационни трудове за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. Той съдържа 214 страници (вкл. списък на цитираната литература – 560 заглавия на кирилица и латиница). Списъкът на проектите, свързани с разработването на дисертацията, е посочен в благодарностите. Настоящата докторска теза е разработена в 7 основни раздела, като изложението се предхожда от 1. Използвани съкращения и 2. Диаграма за илюстриране на някои описателни белези на лист от папрат, следвани от основните раздели номерирани както следва: 3. Увод; 4. Цел и задачи; 5. Литературен обзор; 6. Материали и методи; 7. Резултати и обсъждане; 8. Изводи; 9. Приноси. Представена е 10. Декларация за оригиналност на резултатите, следвана от 11. Списък на цитираната литература.

Предметът на дисертационната теза е дисертабилен, актуален и значим, защото независимо от сравнително широкото си разпространение в България, представителите

на папратите не са били обект на целенасочени проучвания. Литературният обзор показва, че съществуват множество неразрешени проблеми нуждаещи се от изясняване. Също така от литературния обзор става ясно, че папратите представляват сериозно научно предизвикателство, защото са трудни в таксономично отношение. Целта и задачите са ясно формулирани. В процеса на разработване на научната теза са усвоени различни и съвременни научни методи. Убедителността на получените резултати е очевидна. Представени са множество ценни хорологични данни, карти на разпространение и идентификационни ключове. Интерпретациите и изводите са много ясно изложени и отлично онагледени. Илюстрациите освен информативни са много оригинални и с висока художествена стойност. Приносите са фундаментални в няколко насоки: Установено и актуализирано е таксономичното разнообразие в пет рода (*Cystopteris*, *Gymnocarpium*, *Athyrium*, *Dryopteris*, *Polystichum*) от три семейства папрати в България – *Cystopteridaceae*, *Athyriaceae* и *Dryopteridaceae* и е съставен оригинален и осъвременен ключ за определяне на родовете от проучваните семейства, както и нови оригинални ключове за определяне на видовете от всеки род, изготвени са подробни номенклатурни цитатни блокове на всички таксони и актуални подробни морфологични описания на всички разпространени в България 19 таксона въз основа главно на собствени данни. Също така са установени един нов вид и два нови естествени хибрида за флората на България. Практическите приноси са свързани с консевационни оценки и мерки. Работата е прегледно оформена и подредена, което прави изложението лесно за четене.

По темата на докторантурата са публикувани 3 научни труда. Качеството на научните трудове, отразяващи изследванията по дисертацията е високо - две от публикациите са отпечатани в реномираното ботаническо научно списание *Phytologia Balcanica*, въпреки то че все още няма импакт фактор. Изискването за публикация в списание с импакт фактор е изпълнено посредством третата статия описваща нов вид за България, намерила мястото си в *Comptes rendus de l'Academie bulgare des Sciences*.

Препоръката ми към дисертантката е да издаде под формата на книга дисертационния си труд. Пожеланието ми е тя да достигне по-голям кръг от научната общност, а защо не и широката публика. Литературата върху папратите у нас е оскъдна.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа фундаментални научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България

(ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ИБЕИ, БАН, София. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на ИБЕИ, БАН, София, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката **Даниела Любомирова Иванова** притежава изключително задълбочени теоретични знания и професионални умения. Разработката е плод на самостоятелен труд и сочи достигане на много високо научно ниво.

Поради гореизложеното, категорично и убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от разгледаните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, **ще гласувам „ЗА“** и предлагам на почитаемото научно жури да **присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на **Даниела Любомирова Иванова** в област на висше образование: **4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление: 4.3. „Биологически науки”,** Научна специалност: Ботаника **01.06.03**

20.12.2021

София

Изготвил

(Проф. Е. Кожухарова, дбн)